

Безпека квір-людей в Грузії

Безпека ЛГБТК+ спільноти ніколи не була пріоритетом для урядів Грузії. Щобільше, це не рідкісність — більшість країн пригноблюють квір-людей на законодавчому рівні. Цей утиск впливає на психічне та фізичне здоров'я людей, і члени спільноти можуть покласти лише на один одного для підтримки та догляду за своїми близькими й коханими. Відчуття безпомічності, що виникає, коли ви спостерігаєте зростаючу хвилю ненависті до спільноти, призводить до розчарування та нігілізму. Саме це і потрібно системі, щоб пригноблювати вас ще більше та користуватися цим. Щоб протистояти жорстокості та виборювати для всіх краще майбутнє, нам потрібно почати говорити про досвід нашої спільноти в питаннях безпеки та захисту окремих людей. Такий підхід може здаватися малим кроком без наслідку великих змін, проте це дійсно може відкрити очі багатьом людям.

***

Головний ЛГБТК+ рух в Грузії почав з'являтися у 2012 році. І на мою думку, ідея свободи, яка з ним пов'язана, вийшла за межі політичного, соціального та культурного контексту. Шлях, який мав би привести людей Грузії до того, щоб сприймати й визнавати квір-людей такими, які вони є, був погано спланований. Однак задля справедливості варто зазначити, що цей рух заклав основу майбутніх позитивних змін для спільноти. Та ціна була вищою, ніж будь-хто очікував. Агресія до ЛГБТК+ людей має багато форм — від прямих фізичних нападів до економічного гніту, дискримінації та злету стигматизації. Ми втратили багато життів впродовж цих років, і навіть сьогодні багато хто щоденно стикається з небезпекою через власну сексуальну та гендерну самопрезентацію. Буде важко говорити про розвиток ЛГБТК+ руху лише в одній статті, тому тут я головним чином зосереджуся на поточній ситуації та викликах, з якими ми, як ЛГБТК+ спільнота, зіткнулися у плані безпеки та добробуту.

Враховуючи сьогоднішній глобальний політичний клімат, Грузія перебуває в найважливішій та радикальній точці, де вона або продовжуватиме своє існування й зміцнюватиме свою незалежність, або стане ще однією дрібною країною, залежною від Росії. Говорячи про ці міжнародні політичні аспекти, ми кажемо не лише про війни Путіна та Нетаньягу, але й про наступні вибори в Європі, США та Грузії. І ми вважаємо, що 2024 рік стане визначним для нас, членів квір-спільноти Грузії, а також для багатьох інших.

Починаючи з березня 2023 року, життя людей у Грузії перетворилось на справжні емоційні гойдалки. Спочатку ультраправа партія ініціювала такий самий закон про іноземних агентів як в Росії, що становив велику загрозу для організацій, які є єдиним джерелом соціальної та економічної допомоги для багатьох різноманітних груп. Це була пряма загроза для маргіналізованих груп включно з квір-спільнотою, для їх добробуту та безпеки. Це викликало широкий суспільний резонанс. Попри рейди поліції, протест був настільки стійким, що правляча партія була змушена відкликати закон. Це був початок гомофобної кампанії від голови партії "Грузинська мрія", де він постійно пов'язував квір-спільноту та антидержавну діяльність. Політичні партії знову використовували ЛГБТК+ спільноту на свою користь. Це була добре спланована гомофобна кампанія з метою мобілізувати насильницькі групи для нападу на Прайд, який Міністерство внутрішніх справ присягало захищати.

За кілька тижнів до Прайду на вулицях Тбілісі почали з'являтися муралі, зміст яких полягав у закликах до об'єднання проти Прайду. Важливо зазначити, що Прайд того року був закритою, приватною подією (це взагалі — окрема історія), але групи радикалів все одно виступали проти Прайду. Серед спільноти виник обґрунтований страх, що подія не буде безпечною, враховуючи нещодавній досвід — коли людина загинула через напад радикалів та поліцію, яка не захистила нас від них. Члени спільноти зверталися до організаторів Прайду з проханням скасувати подію, оскільки ми не довіряли поліцейським та правлячій партії. Ми боялися не лише самої дати проведення події, але і наступних днів, оскільки наш досвід свідчив, що небезпека зберігається упродовж кількох тижнів після Прайду.

Ніхто не вірив, що поліція буде захищати квір спільноту від груп радикалів після березня, коли більшість громадян протестувала проти "російського закону" і називала поліцейських рабами. Хоча аргументи з нашого боку були обґрунтованими, організатори вирішили провести Прайд.

У день події сотні агресивно налаштованих осіб зібралися разом та маршували до місця події. Як і очікувалося, поліція не захистила (!) людей. Та на щастя, ніхто не постраждав. Подію скасували за кілька годин до початку, і організаторів евакуювали з території. Радикали ж відсвяткували свою "перемогу" — руйнували інвентар, паплюжили символи Прайду, крали майно заходу та зробили ще багато чого. Як і очікувалося, це був лише початок кількох тижнів активного переслідування квір-спільноти — на людей нападали через їхній зовнішній вигляд і самопрезентацію не лише на вулицях, але й в інших громадських місцях.

Це було черговим соромним і безвідповідальним рішенням, про яке члени спільноти попереджали, але ніхто не слухав. Ми вважаємо, що всі повинні бути почуті у процесі планування Прайду, і рішення повинно бути прийняте згідно з принципами абсолютної демократії. Важливо думати не лише про видимість, але і про безпеку спільноти з якою ви працюєте. Багато з нас вважають, що перш за все члени спільноти потребують безпеки й добробуту, ніж видимості. Це зменшить кількість емігрантів і допоможе спільноті зміцнити кордони Грузії. Оскільки безпека спільноти перебуває в поганому стані, люди прагнуть виїхати й знайти притулок в іншій країні, щоб вижити. Кожен рік так ми втрачаємо своїх друзів, членів сім'ї та сусідів, тому що не можемо забезпечити безпеку наших близьких. Кожен рік ми стикаємося з реальністю, де ми відчуваємо себе незахищеними, наляканими та тривожними через нашу сексуальну та/або гендерну ідентичність, що напругу зміцнює агресивних противників та їхнє відчуття влади.

***

Напади та домагання до квір-людей щодня є звичайним явищем майже всюди. Я вважаю, що одним з багатьох чинників, які сприяють цьому, є спотворення зображення квір-спільноти у публічному просторі або ЗМІ. Беручи до уваги, що впродовж років корпорації та політичні діячі використовували ЛГБТК+ спільноту на свою користь, не дивно, що ненависть до неї не зменшується. Ідея свободи, яка прийшла разом з сучасною культурою та лібералізмом, не відображає реальні проблеми, з якими ми стикаємося щоденно. Отже, важко здобути у людей співчуття, коли єдине, що вони бачать, — це деякі неурядові громадські організації, які намагаються зробити квір-спільноту видимою.

Як ми зазначали вище щодо організації та планування подій, члени спільноти повинні брати участь в політичних рішеннях для спільноти. Наші голоси повинні почути, перш за все, не сторонні — ми повинні мати платформи, де нам з гордістю та великим задоволенням нададуть трибуну. На громадському рівні це можна почати з посилення низових організацій для забезпечення процесу прийняття рішень знизу-вверх, де голоси людей будуть почуті. Ми повинні займатися просвітництвом людей (переважно молодих) щодо інтерсекціональності, політики та соціальних прав, які нам належать. Ми повинні почати адвокатувати позитивні зміни для членів спільноти на політичному рівні. Ми повинні бути голоснішими й без зайвого сорому критикувати не лише тих, кого легко критикувати, але й тих, хто нас не слухає, хто ігнорує щоденні виклики, з якими ми зіштовхуємося.

Тамарі Ішхнелі